

YAŞAR, Sebahattin (2011). *Bütün Şiirlerim Senin Olsun*, Ankara: İsim Yayınları, 102 s. 13,5X21, ISBN: 978-605-5410-24-7.

Salih OKUMUŞ*
Y. Selim UĞURLU**

“Yol geçmez türbelerde adağımın
Ben biterken gel.
Yanık mendillere sakladığımın
Ben biterken gel...”
(Bütün Şiirlerim Senin Olsun, s.15)

İlk şiir kitabı “Yakınlardan Uzaklara” yı 1997 yılında çıkartan Sebahattin Yaşar, okurlarının karşısına uzun bir aradan sonra “Bütün Şiirlerim Senin Olsun”la çıkar. Şairin ilk şiir kitabındaki şiirlerin çoğuyla hiçbir yerde yayımlanmamış şiirleri bu kitapta toplanır.

Halk edebiyatı, türküler, etnoloji, çocuk ve şiir konularında çıkmış kitapları ve birçok makalesi ile tanınan Sebahattin Yaşar’ın, Türk edebiyatına ve yayıncılığına büyük hizmetleri olur. 1961 yılında Kırşehir Kaman’da doğan Yaşar, A.Ü. D.T.C.F Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olduktan sonra, G.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Edebiyatı alanında “Türkü Hikâyeleri ve Ağıtlar” konulu tezi ile Yüksek Lisansını tamamlar. Sebahattin Yaşar,

1986’dan bu yana TRT’de radyo-televizyon yapımcısı olarak çalışmaktadır. Sanatçının halk edebiyatı, etnoloji, türküler ve çocuk konularında 10’dan fazla kitabı vardır. Sanatçının sayısı 50’yi aşan makalesi; Türk Yurdu, Erciyes, Milli Folklor, Folklor Edebiyat, Güneyde Kültür, TRT Radyo Televizyon gibi dergilerde yayımlanır. Yaşar, binlerce sayfayı aşkın radyo programı , tv programı ve belgesel metni yazar. Şiirleri, TRT başta olmak üzere bazı özel radyo ve televizyonlarda seslendirilir.

İsim Yayınları’ndan çıkan “Bütün Şiirlerim Senin Olsun” adlı eserde sanatçının 58 adet şiiri bulunmaktadır. Eser, 101 sayfadan ibarettir. Eserin ön ve arka kapağında mektup zarfı resmi vardır. Ayrıca, eserin arka kapağında sanatçının

* Yrd.Doç.Dr., Ordu Üniversitesi, Fen-Ede. Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi

** Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi.

şiiir sanatı, şiiir yazma ve okumayla ilgili görüşleri mevcuttur. Eserin başında bulunan “Şiiire Dair” adlı metinde şair, şiiir yazma serüveni ve şiiir sanatıyla ilgili görüşlerini açıklar. Sanatçı, eserinde herhangi bir bölümlemeye gitmemiştir. Eserdeki şiiirlerin çoğunun teması “aşk”tır.

Eserde “Aşk” teması dışında rastladığımız diğđer temaların başında “çocuk”, “yaşam”, “yalnızlık”, “modernite” gelir. Şair, modern hayatın sıradanlığı içerisinde hemen hemen her gününü aynı şekilde yaşayan, yoğun iş hayatının içerisinde geçip giden yaşamdan hissesini tam olarak alamayan kentli insanın iç buhranlarını da başarılı bir şekilde yansıtır.

Yaşar’ın şiiirlerinde aşk temasını farklı şekillerde görebiliriz. Bazen küçük bir çocuğun masumca hissettiği saf aşk karşımıza çıkar. Günlük hayatın sıradanlığı içerisinde kaybolup giden günümüz insanının sıradan aşkına da şair ilgisiz kalmaz. Bazen de bir Anadolu delikanlısının duyduğu çikarsız ve içten bir aşk dile getirilir:

“Bir seni, bir de Anadolu’yu
“Benim” diye bilmişim ya,
Sebepsiz ağrılara inat,
Öylesine alışmışım ya...” (BŞSO, s.71)

Sanatçı, aşkı sadece somut haliyle ele almaz, aynı zamanda aşkın soyut ve ruhani halini de bir Divan şâiri titizliğiyle ele alır. Onun şiiirlerinde sevgili, kah âşğının dizinin dibinde bir varlık kah sonsuza kadar erişilemeyecek bir arzudur. Sanatçı, aşkı ele alırken efsanelerden ve târihî şahsiyetlerden de yararlanır. Yapılan telmihler, okuyucuların satırlar arasında geçmişe yolculuk yapmasını sağlar:

“Efsâneler gerçekmiş bilmezdim
Hayat masalmış.
Şimdi gerçek,
Kayıp şehir Atlantis kadar uzakmış
Sen o şehrin en güzel kadını
Sen büyülü kokulum...” (BŞSO, s.74)

Yaşar, hem Batı Kültürü unsurlarını hem de Doğu Kültürüne ait unsurları şiiirlerinde yer verir. Her iki kültüre ait unsurlar özellikle aşk merkezli kültürel unsurlar şâir tarafından satırlar arasına titizlikle yerleştirilir. Bu özelliğiyle şâirin her iki kültürden etkilendiği açıkça görülür:

“Bu şehirde milyonlar yaşar
Aşkımız tek başına.
Ne söylesek anlamazlar,
Boşu boşuna.
Tut zamanın elinden,
Kerem, Mecnun, Ferhat
Yaşamışlar boşu boşuna...” (BŞSO, s.81)

Eserde “çocuk” teması, masumluk özelliği ekseninde “aşk” temasıyla yoğunlaşarak işlenir. Yaşar, eserinde kendi çocukluğuna da “Çocukluğum” adlı şiirle yer verir. Onun şiirlerinde 70’li ve 80’li yıllarda çocukluğunu geçirmiş insanlara ait hassasiyetler görülür. “Çocuk” temasının işlendiği eserlerde şâir, okuyucuları geçmişe götürür:

“Sen de çocukluğum gibisin
Donmuş toprağa saçılır,
İmkânsız aşkın tohumu.
Ne mevsim döner ne gün,
Benim değil bu artık zamanlar,
Olanca dünyam şu yuvarlak,
Nuri Leflef cilâsı kadar...” (BŞSO, s.57)

Yaşar’ın şiirlerinde dikkat çeken diğer bir tema ise “yaşam”dır. Onun şiirlerinde yaşam, daha çok şehirli bir insanın gözüyle aktarılmıştır. Birçok şiirde sanatçı, “yaşam”ın akıp gittiği yer olarak şehri seçmiştir. Şiirlerin önemli bir kısmında insan “yaşam”dan istediği ya da umduğu hisseyi alamaz. Kalabalık şehirlerde kendini yalnız hisseden modern çağın insanı, Yaşar’ın şiirlerinde ancak dar zamanlarda aşka ve yaşamaya vakit bulur:

“Çöpçüye eğlencelik şu kaldırım
Kir pas içinde bezgin,
Ağlayıp vazgeçer sanmıştım,
Her sabah aynı saatte,
Okula giden şu çocuk.
İşte yine uyanır şişman mahalle,
Kırmızı kiremit yanaklarında.
Dünya yansa kimin umurunda;” (BŞSO, s.51)

Şâir, şiirlerinde “yalnızlık” temasını “modernite” ekseninde ele alır. Eserde, modern hayatın çarkları arasında iş yoğunluğu içerisinde kaybolup giden günümüz şehirli insanının dramı titizlikle işlenir. Onun şiirlerinde şehirli insan, monotonlaşmış bir yaşam sürer. Modern hayat, günümüz insanını yalnızlığa iterken hayatın manevî ve sosyal yönünü geri plana atar. Bu şartlar altında hissizleşen ve yalnızlaşan insanın tüm halleri şâir tarafından betimlenir:

“Karşı komşu selâmı usulen
Sen gelsen, dostlar gelse şevk ilen.
Sağ yanım adam, sol yanım adam amma
Sebepsiz bir ıssızlık var,
Asrî bayram sabahı gibi...” (BŞSO, s.51)

Muhteva açısından bir çeşitlilik arzeden eser, şekil açısından incelendiğinde de kendine has özellikleriyle karşımıza çıkar. Eser, Modern Türk şiirinin düzyazıya

yaklaşan konuşma tarzını yakalaması yönüyle dikkat çeker. Mısralar arasındaki bütünlük şiirlerin hikâyelerini ele verir.

Serbest nazım biçimiyle yazılmış şiirlerin hemen hemen tamamında sanatçının ölçü, kafiye ve ahenk kaygısı çok taşımadığı görülür. Sanatçı, eserinde çoğunlukla (58 şiirin 24'ünde) dörtlük nazım birimini kullanır. Dörtlük nazım biriminin kullanılmadığı diğer şiirlerde ise belirli bir sistemin izlenmediği, bentlerdeki mısra sayılarının eşit olmadığı görülür. Kafiye ve rediflere şiirlerin çoğunda rastlamaktayız ama kafiye ve rediflerin şair tarafından katı bir zorunlulukla kullanılmadığı çok açık bir şekilde görülür.

Eser, oldukça sâde ve anlaşılırdır. Yaşar'ın şiirlerinde kullandığı sözcükler değerlendirildiğinde kendisine özgü bir üslup dikkat çeker. Günlük dilin sınırları dışına pek çıkmayan Yaşar, yeldir yepelek, yel kovdu diken, hop leyli, ulanıp gitmek, yâdına düşmek, mapus, hele gidi, yayan yapıdak gibi halk ağzından alınma kelimeleri ve özellikle dile düşmek, başında kavak yelleri esmek, hüküm giymek, el vermek, hesap kitap dinlememek, boynunun borcu olmak gibi deyimleri dizeler arasına başarılı bir şekilde yerleştirir.

Yaşar, şiirlerinde sıfatlara bolca yer verir. Sıfatların yoğun bir şekilde kullanılması şiirlerin hareketliliğini azaltır. Gamzeli, hoppa, kırmızı, iğneli, uzun, kısa gibi sıfatlar şiirin görselliğine katkıda bulunur. Şâir; bezgin, merhametsiz, gönülsüz, nazlı, silik, garip, şaşkın, şıpsevdi, insafsız, vefasız, nazlı, hoyrat, yalancı gibi niteleme sıfatları kullanarak şiirdeki birçok varlığın okuyucuların zihinlerinde canlandırılmasını sağlar:

“Bir daha diyorum,
Kurusun keyif çatan göller.
Ölüm davetine kol kanat germesinler,
Bir damlada kopsun kıyametler.
Yalnız ve mağrur, kuzey balıkçısı gibi
Fırtınalarda yanmalı bu yüz.
Varsın helal olsun,
Adam gibi yaşamaktan, kısılmalı ömrümüz...” (BŞSO, s.49)

Zengin bir imge çeşitliliğine sahip olan Yaşar, dilin tüm imkânlarını kullanarak, geniş bir perspektifte okuyucularına şiir hazzını tattırmaya çalışır. Avâre zaman, gecenin koyunu, taze sürgün, hoppa şehir, çoraklık gönül, asabiyeti giyip yakıştırmak, keyif çatan göller vb. kullanılan imgeler şiirin daha soyut hale gelmesine neden olur. Şair, kullandığı imgelerle okuyucusuna sırlarla dolu bir şiir evrenini keşfetme olanağını sunar:

“O mahcup gözlerinde,
Uzar gider bir köy yolu.
Acelem yok yeldir yepelek,
Kağrı ardına sarkıp,

Yalın ayak oturmak gerek.
Bir de yatmak isterim,
Masum çocuklar gibi,
Üzüm alacası boynundan öperek” (BŞSO, s.40)

Bazı şiiirlerin küçük hikâyelerini, anekdotlarını ve şiiir öncesi duygularını düzyazıyla aktaran şair, bu sayede okuyucularına şiiirlerin daha iyi keşfedilmesi olanağını sunar. Bu tekniğin kullanılması aynı zamanda esere ayrı bir renk katar. Sanatçı, okuyucularının zihninde şiiirlere ait görüntüler ve izlenimler oluşturarak şiiiri daha yaşanabilir, elle tutulur gözle görülür bir nesne haline getirmeyi başarır.

Sanatçı, “Acılar Gizliydi Aşk Değil” adlı romanından bazı alıntılar yaparak eserine ayrı bir hava katar. Romanındaki aşk felsefesini bu eserinde de okuyucularına aksettiren Yaşar’ın her iki eseri arasında bağ kurmak mümkündür. “Aşk”ın tılsımlı ve karmaşık yönünü sanatçı, her iki eserde de aynı bakış açısıyla yansıtır.

Çağımız modern insanının karmaşık ruh halini ve aşka bakış açısını yansıtan şiiirlerle dolu olan kitabın, şiiir dünyasında farklı bir soluk olacağı açıkça görülür. Okuyucularına, şairin deyiimiyle “İki kez yaşanmış zamanlar yaşatabilecek” şiiirleri barındıran “Bütün Şiiirlerim Senin Olsun” adlı şiiir kitabının Türk okuyucusu tarafından ilgiyle okunacağı kanısındayız.